

Oblasť: a) Podpora kultúrnych aktivít PO a RO

Prioritný projekt č. a 5)

Organizácia: Slovenské národné múzeum
Vajanského nábrežie 2, P.O.Box 13
811 06 Bratislava 16

(zabezpečuje : Slovenské národné múzeum -
Hudobné múzeum)

Názov projektu: Fujara a ľudové hudobné nástroje - umenie, majstrovstvo a remeslo

Doba realizácie výstavy: 20. máj – 15 september 2006

Miesto realizácie: Predsálie hudobnej siene na 1. poschodí Bratislavského hradu

Hlavné zameranie projektu:

Výstava prezentuje tradičné slovenské ľudové hudobné nástroje výberom z najcennejších muzeálnych fondov na Slovensku (prioritne zo zbierok SNM) a približuje ich domácej a zahraničnej verejnosti. Stanovenie času prezentácie a základnou motiváciou pre realizáciu výstavy je podmienené skutočnosťou, že slovenský ľudový hudobný nástroj „fujara“ sa v závere roka 2005 dostal na Zoznam diel ústneho a nemotného dedičstva humanity UNESCO

Základná charakteristika výstavného projektu:

Výstava návštevníkom prináša výber nástrojov, fotografické, audio a audiovizuálne dokumenty, aby sa priblížila v optimálnej miere návštevníkom a záujemcom. Na ploche do 100 m² prezentuje materiál nástrojov v 7 vitrínach, doplnené fotografickými dokumentmi na stene a paneloch, ozvučením nástrojovou hudbou a premietaním audiovizuálnych dokumentov.

Opodstatnenosť akceptovania projektu:

–Slovenské ľudové hudobné nástroje sú svojim rozsahom a kvalitou špičkovou európskou inštrumentálnou tradíciou, ktorá v slovenskom a medzinárodnom kontexte nebola prezentovaná v svojej komplexnosti. Prijatie fujary do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO v roku 2005 sú aktuálnou príležitosťou ich predstaviť na osobitnej výstave a to aj v spolupráci so Slovenskou komisiou UNESCO.

–Slovenský tradičný inštrumentár patrí v Európe ale aj z hľadiska mimoeurópskych kultúr k výrazne špecifickej tradícii a preto prezentácia na bratislavskom hrade a v doplnenej forme v centre UNESCO v Paríži, zvyšuje efektivitu a bezpochyby prezentačný význam výstavy.

–Výstava vo svojej koncepcii a realizácii nadväzuje na dlhoročnú vedecko-výskumnú prácu slovenskej etnomuzikológie a etnoorganológie, ktorej dôležitou časťou sú nástrojové zbierkové fondy v SNM v Martine a v Bratislave. Výstava je dôležitou vedecko-výskumnou aktivitou Hudobného múzea SNM.

–Na výstave sa okrem SNM zúčastní ULUV a Pro Musica n.o., a Slovenská komisia UNESCO, ktorá je iniciátorom projektu fujary a muzeálnej prezentácie slovenských tradičných hudobných nástrojov v Paríži (október 2006), s ktorou je výstava v SNM koordinovaná.

–Výstava bude svojou formou prezentácie hmotných artefaktov, audio, audiovizuálnymi modernými doplnkami využiteľná s výukovým procesom hudobnej a umeleckej výchovy.

Tematické zameranie výstavného projektu:

Cieľom je ukázať výnimočnú bohatosť slovenských tradičných nástrojov v ich celej šírke, sústredné na vzduchozvučné a osobite na fujaru, jej pôvod a vznik

Základná premisa výstavného projektu:

Slovenské ľudové hudobné nástroje - ich miesto v európskej hudobnej tradícii

Výstavná plocha:

100 m²

Realizátori:

Mgr. art. Peter Jantoščiak, kurátor SNM–Hudobného múzea, PhDr. Martin Mešša, kurátor za ULUV. Scenaristická príprava Oskar Elschek.

Súčasti projektu:

Námety na rozšírenie projektu:

Objekty na výstavu musia byť zo zbierkových premetov SNM musia byť optimálne pripravené na estetickú, umeleckú a remeselnú prezentáciu a reštaurované

Plagát výstavy:

Fujara a ľudové hudobné nástroje - umenie, majstrovstvo a remeslo.

Obsah plagátu: termín otvorenie, trvania, obsahu výstavy, vo viacfarebnej výtvarnej grafickej koláži ľudových hudobných nástrojov a hráčov-výrobcov.

Výstavné prvky:

Vitríny, panely, figuríny a fotografie (Sochán, Martinka a ď.)

Časti vitrínové:

Osobité skupiny vo vitrínach a so sprievodným materiálom: 1. fujara a typy fujár, 2. detské nástroje, 3. pastiersky inštrumentár, 4. píšťaly a gajdy, 5. ľudové tradičné typy huslí, 6. signálne nástroje – rohy a trúby, 7. blanozvučné nástroje.

Časti panelové:

Popisy budú realizované podľa skupín nástrojov vo vitrínach a podľa objektov vo vitrínach. Uvedený bude názov, pôvod, autor-výrobca, muzeálny fond a špecifické údaje a to po definitívnom výbere nástrojov na výstavu.

Videoprojekcie

–Do videoprojekcie budú vybrané nasledujúce tituly: Slovenské ľudové hudobné nástroje (Filmová tvorba ST z roku 1968, 1969), Tituly O.Elschek (réžia): Juraj Kubinec, I. Weiss – man and musician, Fujara jej tradícia a súčasnosť, Tibor Koblíček – výrobca a hráč, Deti a hudobné nástroje, Fujara instrument and instrumental music a ď. Tieto dokumenty bude k dispozícii. Tieto budú prezentované v malom vedľajšom priestore. Základom výstavy je celkové a bodové osvetlenie objektov. Nutnosťou je doplnenie výstavného priestoru o zvukovú prezentáciu zaujímavých zvukových ukážok vystavených hudobných nástrojov Podľa pietosových a časových možností sa zväží hudobná prezentácia spôsobom workshop. Má umožniť návštevníkom, škole a ď. záujemcov vidieť, počuť a skontaktovať sa s výrobcami, hráčmi. Tu bude osobitná spolupráca na projekte s ULUVom.

Marketing:

Propagácia a prezentácia by mala vychádzať z obvyklých foriem propagácie v sieti SNM, ULUV, a v slovenských múzeách a kultúrnych zariadeniach .Navrhujeme propagáciu formou pozvánok na tieto doplnkové a animačné aktivity:

- hudobná workshopy
 - cyklus koncertov: Nositelia hudobných tradícií
 - cyklus diskusií: Je fujara slovenským tradičným nástrojom?
- Tie by vytvorili jednu z foriem pozvánok na výstavu, ktorú treba rozšíriť o:
- veľkometrážne plagáty
 - publikovanie tematických článkov v periodickej tlači
 - sponzorovanú reklamu v televíziách a rozhlasoch

Text skladačky:

Môže sa realizovať až po definitívnom výbere objektov a k tomu pripraviť všeobecnejšiu charakteristiku nástrojov a to podľa jednotlivých vitrín, resp., tematických celkov.

Obsahové členenie:

Súpis nosných zbierkových predmetov:

Nosnými prvkami výstavy budú vybrané podľa horeuvedených skupín hudobných nástrojov. Sú uvedené hore pod obsahom 7 vitrín: 1. fujara a typy fujár, 2. detské nástroje, 3. pastiersky inštrumentár, 4. píšťaly a a gajdy, 5. ľudové tradičné typy huslí, 6. signálne nástroje – rohy a trúby, 7. blanozvučné nástroje.

Doplňkové predmety:

Krojové súčasti podľa typických regiónov, výrobné nástroje k hudobným nástrojom, fotografie k výrobe a k výrobným procesom, k funkcii a k prostrediu. Osobité obrazy krajiny a etnografických dokumentov z fotografických fondov Socháňa, Plicku, Martinčeka.

Objekty na výstavu musia byť zo zbierkových predmetov SNM musia byť optimálne pripravené na estetickú, umeleckú a remeselnú prezentáciu a reštaurované

Predpokladané maximálne realizačné náklady na výstavu:

400 000,– Sk

Vypracovala: PhDr. Edita Bugalová
Bratislava, 24. 11. 2005

Schválil: PhDr. Peter Maráky
Bratislava, 28. 11. 2005